การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์

THE DEVELOPMENT OF GUIDELINES FOR THE PROMOTION OF ARTISTIC ABILITIES OF STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENT AT SETSATIAN SCHOOL FOR THE DEAF

Received: *October 9, 2019*	Revised: *December 26, 2019*	Accepted: *January 20, 2020*

ปนัดดา วงค์จันตา[1]

Panadda Wongchanta[1]

[1]**โรงเรียนเศรษฐเสถียร พระราชูปถัมภ์**

[1]Corresponding Author, E-mail: Panadda Wongchanta, por2704@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ 2) พัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) ศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ เป็นการวิจัยและพัฒนามี 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มเป้าหมาย คือ ครู นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครู แบบสัมภาษณ์ครูและนักเรียน แนวคำถามการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยวิจัยปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน และปีการศึกษาที่ 1/2560 จำนวน 110 คน ระยะที่ 3 การนำแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไปใช้ ปีการศึกษาที่ 2/2560 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความสามารถทางศิลปะ แบบวัดเจตคติ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบบันทึกรางวัลด้านศิลปะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน สถิติทดสอบที t- test Dependent และวิเคราะห์เนื้อหา ผลจากการศึกษามีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะนักเรียน พบว่า ครูเห็นว่านักเรียน ฯ มีระดับความสามารถทางศิลปะ อยู่ในระดับ ปานกลาง (μ=3.19, σ=.26) มีความสามารถน้อยที่สุดด้าน เทคนิควิธีการทางศิลปะ (μ=3.08, σ=.53) จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางศิลปะแก่นักเรียนเพิ่มขึ้นและหลากหลาย มีระบบสนับสนุน เช่น เพิ่มครูผู้ฝึกสอน วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย

2. ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ 2) ระบบสนับสนุน และ 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) ขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1.1) ศึกษาความสามารถพื้นฐานด้านศิลปะ และความต้องการของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน 1.2) วางแผนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ 1.3) นำปฏิทินปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ คือ (1) บูรณาการกิจกรรมศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (2) การเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ การเพิ่มเวลาเรียนศิลปะในวันหยุด การทัศนศึกษาเกี่ยวกับงานศิลปะ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ (3) การสะท้อนผลการเรียนรู้ 1.4) กำกับติดตามและประเมินผล 1.5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน 2) ระบบสนับสนุน คือ 2.1) บุคลากรมีความรู้ด้านศิลปะโดยตรง 2.2) สื่อสนับสนุนการรับรู้ผ่านการเห็นที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย 2.3) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ 2.4) การประสานงาน กำกับติดตามที่สม่ำเสมอและเป็นไปตามปฏิทิน 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทบาทของครู ผู้เรียน ครอบครัว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ ผู้บริหาร.

3. ประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ความสามารถทางศิลปะทั้ง 5 ด้าน ก่อนและหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูเห็นว่านักเรียนมีความสามารถทางศิลปะในระดับมากที่สุด (μ= 4.56, σ =.20) นักเรียนมีเจตคติทางบวกในระดับมากขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติ และระดับนานาชาติเพิ่มขึ้นทุกระดับตามหน่วยงานที่จัด ทั้งนี้รางวัลในระดับชาติสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.67 และระดับนานาชาติ สูงขึ้นร้อยละ 08.33

คำสำคัญ: บกพร่องทางการได้ยิน, หูหนวก, ศิลปะ

ABSTRACT

The objective of this research is to 1) Develop guidelines for promoting the artistic ability of students with hearing impairments in Setsatian School and 2) Study the effectiveness of guidelines for promoting the artistic ability of students with hearing impairments in Setsatian School. This is a research and development, there are 3 phases as follows: Phase 1 needs to promote the artistic ability for students. Phase 2 to develop guidelines for the promotion of the artistic ability of students with hearing impairment by action research. The samples were 103 hearing-impaired students in the 2016 academic year and 110 students in the 2017 academic year, and the content was analyzed in Phase 3, The implementation of guidelines for promoting the artistic ability of students with hearing impairment. Setsatian School. The tools used are Art ability assessment form the attitude test of students and the satisfaction of the students on the

guidelines for the enhancement of artistic abilities. Data were analyzed by using basic statistics and t-test Dependent. The results of the study are as follows:

1. The results of the study of the need for the promotion of student's artistic abilities, found the students have a moderate level of artistic ability (μ = 3.19, σ = 0.26) The least level of Techniques and Art Methods (μ = 3.08, σ = 0.53). From interviews and discussion groups of Expert, it was found that the school should organize diverse activities to promote artistic abilities for students. There is a support system such as adding teachers and trainers, quality equipment and modern technology.

2. The results of the development of guidelines for the promotion of artistic ability for students with hearing impairments, Setsatian School, it is found that it consists of 3 components which are 1) The promotion process, 2) the support system, and 3) the roles of the concerned parties as follows: 1) the steps consist of 5 steps which are 1.1) studying the basic ability in art and the needs of the learners In all 5 areas, 1.2) Plan for the promotion of artistic abilities, 1.3) bring action plan into action as follows: (1) integrate arts activities as part of the school, (2) provide learning experience art, including art classes, extra time, outdoor art trips and exchanging experiences with professional artists, (3) reflecting on learning art results, 1.4) directing, monitoring, and evaluation 1.5) summary and reporting of performance. 2) Supporting systems consisting of 2.1) personnel have sufficient art knowledge, 2.2) media supports awareness through quality visualization and use technology, 2.3) the environment is conducive to learning, 2.4) coordination, supervision, consistent monitoring and follow the calendar. 3) The roles involved are the roles of teachers, students, families, professional artists and school principal.

3. Effectiveness of guidelines for promoting the artistic ability of students with hearing impairments before and after using the guidelines is statistically significant differences at the .05 level. Students have a higher level of attitude and satisfied with the guidelines. The number of students received more national and international awards. The highest national award Accounted for 91.67% and the international of 08.33%.

Keywords: Hearing impairment, Deaf, Art

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

สังคมปัจจุบันและอนาคตเป็นสังคมฐานความรู้ที่การเรียนรู้ ประสบการณ์ องค์ความรู้และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและความต้องการจำเป็นของประเทศ ปีการศึกษา 2558 กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมจาก

การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายตามความสนใจทั้งในห้องเรียนและนอกเวลาเรียน สอดคล้องกับนักวิชาการทางสมอง (Easterbrooks and Stoner. 2006: abstract and Obosu, 2012: 34-37) ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยบูรณาการศิลปะเข้ากับทุกวิชาเพื่อพัฒนาทักษะทางสติปัญญา (Cognitive skills) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative skills) และการสร้างนวัตกรรม (Innovative skills)

คนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความโดดเด่นของสมองทั้งสองซีกและกิจกรรมศิลปะเป็นผลของความคิดสร้างสรรค์และการเคลื่อนไหวร่างกายของมนุษย์ ผู้สร้างผลงานมีความสุขจากการเคลื่อนไหว การควบคุมความรู้สึกความเข้าใจอารมณ์ของตนเองซึ่งผลต่อสมองส่วนความจำ โดยเฉพาะความจำจากมิติสัมพันธ์ทางการเห็น (Visual-spatial memories) การพัฒนาพื้นที่สมองส่วนความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่อุดมด้วยจินตนาการรวมทั้งการมีประสบการณ์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นสถานศึกษาหรือผู้ปกครองควรสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถทางศิลปะโดยลงมือปฏิบัติ สร้างผลงานให้สำเร็จ แลกเปลี่ยนกับผู้เชี่ยวชาญและมีความสุขกับผลงานของตนเองเพื่อพัฒนาสมองทั้งสองซีก(Chamberlain et al. 2014: 167-173; Demarin, Bedeković, Puretić, and Pašić. 2016: 345) Smith กล่าวว่า (1995: 26-31) ศิลปะเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียนหูหนวกซึ่งมีลักษณะโดดเด่น คือ เรียนรู้ผ่านการเห็น การลงมือปฏิบัติ การเรียนซ้ำเนื้อหาและสื่อที่มองเห็นได้ เช่น รูปภาพ ภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา สาระ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ศิลปะยังพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีต่อโลก ศิลปะช่วยให้จดจำคำศัพท์ซึ่งช่วยพัฒนาสมอง การคิด วิชาการ ทั้งหลักการทางคณิตศาสตร์ ไวยากรณ์ทางภาษาและการสะกดคำ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักเรียนที่ความบกพร่องทางการได้ยินบางคนมีพรสวรรค์ทางศิลปะและประกอบอาชีพหรือกิจกรรมยามว่างที่สำคัญเกี่ยวกับงานศิลปะ โรงเรียนควรสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านศิลปะโดยเพิ่มเวลาเรียนทัศนศึกษาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิและลงมือสร้างสรรค์ผลงาน ให้โอกาสนักเรียน (Easterbrooks, & Stoner. 2006; 101-102 and Obosu. 2012: 34-37) ดังนั้นศิลปศึกษาสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้ 1) การเรียนรู้เกิดจากการที่ได้ลงมือทำด้วยตนเอง 2) สื่อสารโดยใช้ภาษาท่าทางและใช้การสะกดนิ้วมือแทนการพูด การ 3) ใช้ประสาทสัมผัสการเห็นเพื่อเรียนรู้และสื่อสาร (Ogden. 2011: 21-22) และ 5) ใช้สื่อเทคโนโลยีพัฒนากระบวนการทางศิลปะเพื่อสื่อสารกับคนในยุคนี้ เช่น โปรแกรมสร้างวีดิทัศน์ แอพพลิเคชั่นสำหรับตัดแต่งรูปภาพ การผลิตภาพอินโฟกราฟฟิค เครื่องหมายการค้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น (Obosu. 2012: 36) ดังนั้นครูควรมีทักษะการวาดภาพหรือวาดลายเส้นพื้นฐานเพื่อนำเสนอเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เข้าใจง่าย เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเห็น โรงเรียนควรสนับสนุนทรัพยากร อำนวยความสะดวกด้านเวลา บุคลากร ล่ามภาษามือ และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ (Smith. 1995: 26-31; The Wallace Foundation. 2013: 11-12)

โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปีการศึกษา 2558 นักเรียนมีความสนใจด้านศิลปะแต่มีระดับความสามารถทางศิลปะ อยู่ในระดับปานกลาง ขาดความเชื่อมั่นในการแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ ขาด

ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการของศิลปะ ผลงานศิลปะจึงไม่สามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ ขาดองค์ประกอบและความสมบูรณ์ทางศิลปะและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะลดลง จำนวนนักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันด้านศิลปะระดับชาติ ระดับภาคและระดับหน่วยงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 ของนักเรียนทั้งโรงเรียน นักเรียนบางคนมีความสามารถและพรสวรรค์แต่ขาดประสบการณ์การลงมือปฏิบัติซ้ำๆ นักเรียนขาดแรงบันดาลใจในในการสร้างงานศิลปะ ส่งผลให้จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านศิลปะมีน้อย (โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์, 2558) ด้วยปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถทางศิลปะ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนให้มีความสามารถด้านศิลปะต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถทางศิลปะเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หลังการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ นักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ อยู่ในระดับมากขึ้นไป
3. หลังการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ นักเรียนที่ มีความพึงพอใจต่อการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การดำเนินงานมี 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ประชากร ได้แก่ นักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาอยู่โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 143 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 30 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1) ในการสอบถามเกี่ยวกับความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจงจากครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีประสบการณ์การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 6 คน

2) ในการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการส่งเสริมความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง จากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เคยได้รับรางวัลด้านศิลปะระดับชาติ จำนวน 4 คน ครูผู้สอนวิชาศิลปะที่มีประสบการณ์การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในโรงเรียนเฉพาะความพิการทางการได้ยิน อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานด้านศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน รวมจำนวน 10 คน

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ประชากร ได้แก่ นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินที่ศึกษาอยู่ โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 139 คน และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 153 คน ผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 139 คน และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 153 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 30 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1) ในการพัฒนาความเหมาะสมของเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงจาก ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานด้านศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 7 คน รวมจำนวน 15 คน

2) ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาร่างแนวทางฯ โดยวิจัยปฏิบัติการ 3 วงจร

วงจรที่ 1 เลือกเจาะจงจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาแนวทางส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน

วงจรที่ 2 เลือกเจาะจงจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาแนวทางส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน

วงจรที่ 3 เลือกเจาะจงจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาแนวทางส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 110 คน

3) ในการสะท้อนผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาร่างแนวทาง 3 วงจร เลือกเจาะจงจาก นักเรียนที่เคยได้รับรางวัลด้านศิลปะระดับชาติ จำนวน 3คน ผู้ปกครองของนักเรียนที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาแนวทางส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ ระดับประถมศึกษา 1 คน มัธยมศึกษา 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน ผู้บริหารเลือกจากรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนเศรษฐเสถียร จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานด้านศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน รวมจำนวน 10 คน ในแต่ละวงจร

ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาอยู่โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 153 คน ผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 153 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 30 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่าง เลือกเจาะจงจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาแนวทาง ส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 110 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียน 2) ระบบสนับสนุน และ 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ประกอบด้วย 1) ความสามารถทางศิลปะของนักเรียน 2) เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ศิลปะ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะและ 4) รางวัลด้านศิลปะที่นักเรียนได้รับ

วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามแผนการวิจัย 3 ระยะ และเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1) ประเมินความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ก่อนการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ บันทึกคะแนนครอบคลุม

ขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถทางศิลปะของนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการสื่อความหมาย ความคิดสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการทางศิลปะ การจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพ และความประณีตและเรียบร้อย

2) สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์

3) วัดเจตคติของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยมีล่ามภาษามือแปลทีละข้อ

4) สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยมีล่ามภาษามือแปลทีละข้อ

5) บันทึกรางวัลที่นักเรียนได้รับด้านศิลปะ เป็นแบบบันทึกที่มีโครงสร้าง ประกอบด้วย รายการแข่งขัน ชื่อ-สกุล นักเรียนที่ได้รับรางวัล ชื่อรางวัลและหน่วยงานที่จัดการประกวดหรือแข่งขัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t- test Dependent

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า ครูเห็นว่านักเรียนฯ มีระดับความสามารถทางศิลปะ อยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) มีความสามารถน้อยที่สุดด้าน เทคนิควิธีการ (ค่าเฉลี่ย 3.08) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.68) มีความต้องการพัฒนามากที่สุดในด้าน การจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.80) จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มด้านการสนับสนุนศิลปะ พบว่า ศิลปะเป็นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนรู้ผ่านการเห็นและลงมือปฏิบัติ ควรเพิ่มจำนวนนักเรียนที่มีความสามารถทางศิลปะมากขึ้น จนสามารถต่อยอดเป็นอาชีพ จัดการกับอารมณ์ สังคมและทางวิชาการอื่นๆได้ แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน

2. ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ 2) ระบบสนับสนุน และ3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง โดย

1) ขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1.1) ศึกษาความสามารถพื้นฐานด้านศิลปะและความต้องการของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อความหมาย ความคิดสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการ การจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพและความประณีตและเรียบร้อย 1.2) วางแผนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ คือ ชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เตรียมทรัพยากร ประสานผู้เกี่ยวข้องและศิลปินมืออาชีพในท้องถิ่น จัดทำปฏิทินปฏิบัติการ 1.3) นำปฏิทินปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ คือ (1) บูรณาการกิจกรรมศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน คือ การวิเคราะห์บริบท ความต้องการและกำหนดให้กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของรายวิชาอื่นๆ หรือ

กิจกรรมหนึ่งของโรงเรียน เช่น กิจกรรมวาดภาพ ระบายสี สรุปบทเรียน ประกวดผลงานวันสำคัญของชาติและศาสนา (2) การเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ การเพิ่มเวลาเรียนศิลปะในวันหยุด การทัศนศึกษาเกี่ยวกับงานศิลปะ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับศิลปินมืออาชีพ (3) การสะท้อนผลการเรียนรู้ คือ การแสดงผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดนิทรรศการ การนำเสนอผลงานศิลปะ การวิพากษ์ วิจารณ์ ชื่นชม งานศิลปะอย่างอิสระ ของตนเองและคนอื่น 1.4) กำกับติดตามและประเมินผล 1.5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

2) ระบบสนับสนุน ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งเสริมให้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ 2.1) บุคลากรมีความรู้ด้านศิลปะเพียงพอ 2.2) สื่อสนับสนุนการรับรู้ผ่านการเห็นที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย 2.3) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ 2.4) การประสานงาน กำกับติดตามที่สม่ำเสมอและเป็นไปตามปฏิทินอย่างต่อเนื่อง

3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทบาทของครู เป็นผู้ประสานงาน เตรียมการ อำนวยความสะดวก กำกับการทำงานของนักเรียน เสริมแรงนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและรายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกระยะ บทบาทของนักเรียน มีความรับผิดชอบและตั้งใจเรียนรู้ บทบาทของผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนและกำลังใจ บทบาทศิลปินมืออาชีพ คือ สร้างแรงบันดาลใจ ค้นหาอัจฉริยะภาพ และส่งเสริมศักยภาพนักเรียน บทบาทของผู้บริหาร คือ อำนวยความสะดวกกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามแผน ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องและระดมทรัพยากร

3. ประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ความสามารถทางศิลปะทั้ง 5 ด้าน ก่อนและหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูเห็นว่านักเรียนมีความสามารถทางศิลปะในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .20) นักเรียนมีเจตคติ ในระดับมากขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปีการศึกษา 2561 นักเรียนได้รับรางวัลด้านศิลปะฯ รวมสูงกว่า ปีการศึกษา 2558 ก่อนใช้แนวทางฯ โดยเพิ่มขึ้นทุกระดับตามหน่วยงานที่จัด ทั้งนี้รางวัลในระดับชาติสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.67 และระดับนานาชาติ สูงขึ้นร้อยละ 08.33

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ สอดคล้องกับ Easterbrooks and Stoner (2006) ที่การศึกษา พบว่า ศิลปะเป็นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ เป็นผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่านการเห็น (Visual learner) และสอดคล้องกับ Hope, (2009) และ Haroutounian, (2014) ที่เสนอให้โรงเรียนจัดโปรแกรมพิเศษนอกหลักสูตรเพื่อต่อยอดทักษะทางศิลปะของนักเรียนไปสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะหรือศิลปินในอนาคต

2. ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ที่มีคุณภาพ พบว่า แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ 2) ระบบสนับสนุน และ3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ Arts Education Partnership and National Association of Elementary School Principals. (2018: 8-9) ที่เสนอกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเพิ่มการศึกษาด้านศิลปะแก่นักเรียน 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในโรงเรียนสู่การเรียนรู้ศิลปะ 2) สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่อุดมด้วยศิลปะ 3) สนับสนุนการใช้เวลาและทรัพยากรให้เพียงพอ ในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ ดังนี้ (1) บูรณาการกิจกรรมศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน จัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน สนับสนุนแนวทางการพัฒนาความถนัดหรือความสามารถพิเศษทางศิลปะของ Hope (2009: 37) และสนับสนุน Haroutounian (2014:18) ที่จัดโปรแกรมศิลปะสำหรับนักเรียนเฉพาะเป็นพิเศษ เน้นการพัฒนากระบวนการทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับ Vernon and Coley (2011: 298-299) ที่อธิบายว่าครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องปรับวิธีการสอนที่ให้ความสำคัญกับการสอนด้วยภาพ แผนภูมิ สื่อที่มองเห็นได้ด้วยตา

การเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะหรือเรียนนอกเวลา ทัศนศึกษา และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะสอดคล้องกับแนวคิดของ Ontario Ministry of Education. (2009: 3-4) และ National Art Education Association (2016:121-122) ที่กล่าวว่าศิลปะเป็นเรื่องของ "การลงมือทำ" สร้างสรรค์ผลงานตามแนวคิดและประสบการณ์ด้วยตนเอง การเพิ่มเวลาทัศนศึกษา ศึกษาชิ้นงานหรือเยี่ยมชมนิทรรศการศิลปะ การสนทนาแลกเปลี่ยนกับศิลปินหรือผู้เชี่ยวชาญแต่ละเรื่อง มีการเชื่อมต่อศิลปะกับการเรียนรู้ศาสตร์สาขาอื่นๆ เป็นการสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งเพิ่มโอกาสความสำเร็จของแต่ละบุคคลในการนำเสนอความคิดผ่านชิ้นงานอย่างมีความหมาย มีเวลาเพียงพอในการฝึกปฏิบัติแบบย้ำทวน

การศึกษาครั้งนี้นักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ สอดคล้องกับ Kenenedy (2006: 167-168) ที่ศึกษาการเรียนรู้ผ่านศิลปะ (Learning Through Art) พบว่า นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีพัฒนาการทางศิลปะที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญไม่ได้เน้นทำข้อสอบที่เป็นเอกสารแต่พูดแนะนำ เน้นลงมือสาธิต สร้างความเข้าใจและสร้างผลงานศิลปะได้อย่างมีอัตลักษณ์ของตนเองชัดเจน สนับสนุนการศึกษาของ Rice (2012: 111) ที่พบว่า นักเรียนมีความสุขกับผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพที่เป็นกันเองและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างสนุกสนานเกี่ยวกับกระบวนการทางศิลปะ เทคนิคการสร้างผลงานศิลปะที่เป็นอัตลักษณ์ของตัวเอง

(3) การสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองและคนอื่น สอดคล้องกับ Ontario Ministry of Education (2009: 6-8) ที่เสนอให้ทุกคนควรเรียนรู้ร่วมกันมากกว่าการตัดสินความสวยงาม สอดคล้องกับอัศวิน ศิลปเมธากุล (2550: 20-21) กล่าวว่าการสะท้อนความสามารถทางศิลปะ ทำได้คือ 1) การประเมินจากผลการประกวดหรือแข่งขัน 2) การประเมินผลของการเรียนรู้ สนับสนุน The Wallace Foundation (2013: 9) ที่ผู้บริหารควรบ่มเพาะความเป็นผู้นำแก่ครูและนักเรียน โดยจัดบรรยากาศของการพัฒนานวัตกรรมหรือผลงานที่สร้างสรรค์ เน้นการนำเสนอความคิดทางบวก สร้างทางเลือกไม่ใช่การตำหนิ มีแรงจูงใจในการปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีส่วนร่วมสะท้อนผลงานศิลปะเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในครั้งต่อไป

1) ระบบสนับสนุน ปัจจัยที่ส่งเสริมให้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ Arts Education Partnership and National Association of Elementary School Principals (2018: 4) ที่กล่าวว่า โรงเรียนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อุดมด้วยมุมมองสร้างสรรค์ของผลงานศิลปะ มีครูศิลปะเพียงพอ สนับสนุนการใช้เวลาหลังเลิกเรียน เวลาว่างหรือวันหยุด จัดสรรสื่อการเรียนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ The Wallace Foundation (2013:7-9) ที่พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของนักเรียน คือ ทรัพยากรการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การเพิ่มเวลาเรียน การสื่อสารกับผู้ปกครองหรือหน่วยงานอื่นเพื่อระดมทุน เป็นต้น สอดคล้องกับ Ogden. (2011: 8) ที่พบว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษามองเห็นจุดเด่นของตนเอง มีความสุขที่ได้สร้างสรรค์ผลงานของตนเอง สอดคล้องกับ Obosu (2012:36) และ Rice. (2012:113) ที่กล่าวว่า นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะการทำศิลปะโดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพราะต้องใช้สื่อสารกับคนในยุคนี้ เช่น ภาพกราฟฟิค อินโฟกราฟฟิค เครื่องหมายการค้า เป็นต้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วย ผลงานทัศนศิลป์ ผลงานกราฟฟิคดีไซด์ ช่วยให้เด็กหูหนวกมีจินตนาการและมีแรงจูงใจในการสร้างผลงานศิลปะ สอดคล้องกับ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ (2555: 198-199) ที่พบว่า นักเรียนโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินอื่นๆ ครูควรพัฒนาทักษะด้านงานศิลปะ อาชีพ ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิกที่เกี่ยวกับการวาด ออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ

3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้เรียน ครอบครัว ศิลปินมืออาชีพ ผู้บริหารโรงเรียน

การกำหนดบทบาทของผู้เกี่ยวข้องสอดคล้องกับแนวคิดการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558:26-29) มี 4 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง สนับสนุน The Wallace Foundation (2013) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนที่เป็นกุญแจสำคัญ ในการพัฒนาความสำเร็จของนักเรียน

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ สอดคล้องกับ National Art Education Association (2016:122-123) ที่พบว่า นักเรียนทุกเพศทุกวัยได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ด้านศิลปะ ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถสร้างผลงานที่สร้างสรรค์ สอดคล้องกับการศึกษาของอภินภัศ จิตรกร (2559: 65-68) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบศิลปะเป็นฐานส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการการสอนศิลปะกับวิชาการต่างๆ พัฒนาความคิด วิชาการ เพิ่มศักยภาพในการปรับตัวทางอารมณ์ ความฉลาดทางจิตวิญญาณ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ นอกจากการบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (STEM) เข้ากับการจัดการเรียนการสอนแล้วควรใช้ศิลปะเป็นฐานในการเรียนรู้ (STEAM) จะสามารถทำให้ผู้เรียนแสดงออกได้เต็มศักยภาพ สร้างสรรค์ผลงานของตนเองและมีสุนทรีภาพในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อเป็นทางเลือกให้กับทุกสถานศึกษาเพื่อให้สามารถนำศิลปะไปพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทุกคน อย่างเต็มศักยภาพ

2. พัฒนาหลักสูตรอบรมครูโรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มีทักษะในการบูรณาการศาสตร์ทางศิลปะร่วมกับวิชาอื่นๆ และใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเห็น เพื่อให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนดร่วมกับ

3. ควรมีการขยายผลการศึกษาไปสู่บุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลนักเรียนพิการเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นผู้นำในการพัฒนาความสามารถทางศิลปะสำหรับคนพิการต่อไป

บรรณานุกรม

บุญเลิศ อรุณพิบูลย์. (2555). *การใช้คอมพิวเตอร์ พัฒนาการเรียนการสอนศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.* ค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2559. จาก https://www.nstda.or.th/ th/nstda-knowledge/1781-deaf-learning.

โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์. (2558). *รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2558.* กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). *คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้".* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อภินภัศ จิตรกร. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบศิลปะเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.* ปีที่ 14 (1) มิถุนายน - ตุลาคม 2559. หน้า 60-72.

อัศวิน ศิลปเมธากุล. (2550). การประเมินศิลปะเด็ก.*วารสารวิทยบริการ.* ปีที่ 18 (2) พฤษภาคม-สิงหาคม 2550. หน้า 18-24

Arts Education Partnership and National Association of Elementary School Principals. (2018). *What school leaders can do to increase arts education.* Denver, CO: Arts Education Partnership.

Chamberlain R, McManus IC, Brunswick N, Rankin Q, Riley H, Kanai R. (2014). *Drawing on the right side of the brain: a voxel-based morphometry analysis of observational drawing.* Neuroimage. 1(96) Pp 167-173. doi: 10.1016/j.neuroimage.2014.03.062.

Demarin, V., Bedeković, M.R., Puretić, M.B. & Pašić, M.B. (2016). Arts, Brain, and Cognition. *Psychiatria Danubina,* 28 (4), Pp 343–348.

Easterbrooks, S. R., & Stoner, M. (2006). Using a visual tool to increase adjectives in the written language of students who are deaf or hard of hearing. *Communication Disorders Quarterly*, 27 (2), Pp 95–109.

Haroutounian, J. (2014). *Arts talent ID a frame work for the Identification of talented students in the arts.* New York: Royal Fireworks Publishing Co., Inc.

Hope, E.W. (2009). Meeting the Needs of Talented Artists in Elementary School. *Gifted child today*, 32 (1), Pp 36-41

Kenenedy, R. (2006). *Guggenheim Study Suggests Arts Education Benefits Literacy Skills.* Retrieved April 4, 2017. From https://www.nytimes.com/2006/07/27/books/27gugg.html

National Art Education Association (2012). *NAEA Research Commission's research vision statement.* Alexandria, VA: /National Art Education Association.

Obosu G.K. (2012). *The value of visual art in deaf education-investigating visual teaching in some schools for the deaf.* A Thesis submitted to the School of Graduate Studies, Kwame Nkrumah University of Science and Technology, Kumasi.

Ogden, H. (2011). *Arts Education for the Arts Education for the Development of the Whole Child: Executive Summary.* Toronto, Elementary Teachers' Federation of Ontario.

Ontario Ministry of Education. (2009). *The Ontario Curriculum, Grades 1–8: The Arts.* Toronto, ON: Queen's Printer for Ontario.

Rice, B. (2012). *Teaching children who are hearing-impaired.* Retrieved April 4, 2017. From http://www.uft.org/teacher-teacher/teaching-children-who-are-hearing-impaired.

Smith, S. (1995). No easy answers-The learning-disabled child at home and at school (Revised ed.). New York: Bantam Books.

The Wallace Foundation. (2013). *The school principal as leader: guiding schools to better teaching and learning.* NY: The Wallace Foundation.

Vernon, M., and Coley, J. D. (2011). The sign of the deaf and development. *Reading, 32*(3), Pp 297–301.